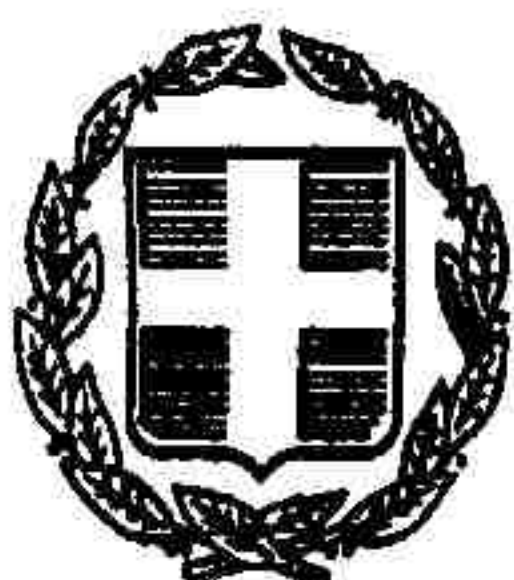

17 ΣΕΠ. 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 14.9.2012

Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΓΡ.ΑΝ.ΥΠ./Κ.Ε./21

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Χρυσούλα – Μαρία Γιαταγάνα
2. Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,
Υποδομών και Δικτύων

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 820/20.8.2012 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 820/20.8.2012 Ερώτησης της Βουλευτού κας Χρυσούλας – Μαρίας Γιαταγάνα και όσον αφορά στο ερώτημα σχετικά με τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης των εργασιών της αρχαιολογικής υπηρεσίας στην κατασκευή του έργου του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής :

Στο πλαίσιο του έργου της κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης, κατ' εφαρμογήν των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ40/89134/5089/29.12.2004 Υπουργική Απόφαση έγκρισης μελέτης χάραξης και λοιπών στοιχείων του έργου κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης και σύμφωνα με το συνακολούθως υπογραφέν (Ιούλιος 2006) Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και της Αττικό Μετρό Α.Ε., η ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και η 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων ανέλαβαν την αρχαιολογική εποπτεία και παρακολούθηση του έργου. Η δαπάνη των αρχαιολογικών εργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν.3028/2002 (ΦΕΚ 253/Α/28.6.2002) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», καλύπτεται από τον φορέα, δηλαδή την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Ειδικότερα, η ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ανέλαβε να εποπτεύσει τις αρχαιολογικές εργασίες στο σταθμό «Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός» και στο τμήμα από τον σταθμό «Σιντριβάνι» έως το αμαξοστάσιο στην Πυλαία. Μετά την αποκάλυψη αρχαιοτήτων αρμοδιότητάς της δραστηριοποιήθηκε ανασκαφικά και στην περιοχή της Διακλάδωσης προς Σταυρούπολη, καθώς και στους σταθμούς «Δημοκρατίας» και «Αγία Σοφία». Το αρχαιολογικό έργο ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα του τεχνικού τμήματος του έργου και διεξάγεται σε άμεση συνάρτηση με τις τεχνικές υπηρεσίες και παράλληλα με αυτές, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τις εκάστοτε ανάγκες και του τεχνικού τμήματος, έτσι ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις και να διευκολύνεται συνολικά η πρόοδος του έργου κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.

Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί από την ΙΣΤ' ΕΠΚΑ η ανασκαφική έρευνα στους σταθμούς «Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός», «Σιντριβάνι», «Πανεπιστήμιο», «Ευκλείδης» και «Φλέμινγκ», καθώς και στις θέσεις Διασταύρωση Τροχιογραμμών του σταθμού «Σιντριβάνι» και Διακλάδωση προς Σταυρούπολη του σταθμού «Δημοκρατίας». Οι παραπάνω θέσεις έχουν παραδοθεί στο τεχνικό τμήμα του έργου. Αναλυτικότερα, οι ανασκαφές που ολοκληρώθηκαν έχουν ως εξής:

- Στο σταθμό «Νέος Σιδηροδρομικός σταθμός» ανασκάφθηκε συνολική έκταση 7.871 τ.μ. Οι ανασκαφικές εργασίες ξεκίνησαν στις 31-08-2007, διεξήχθησαν τμηματικά σύμφωνα με τις ανάγκες του τεχνικού τμήματος του έργου και ολοκληρώθηκαν στις 13-10-2011. Οι ανασκαφές έφεραν στο φως τμήμα του δυτικού νεκροταφείου των ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων (193

JV

τάφοι και ταφικοί περίβολοι), εργαστηριακούς χώρους (κλιβάνους, δεξαμενές, πηγάδια) και σποραδικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα.

- Στη Διακλάδωση προς Σταυρούπολη του σταθμού «Δημοκρατίας» ανασκάφθηκε συνολική έκταση 902 τ.μ. κατά το χρονικό διάστημα 27-01-2010 έως 9-12-2010 με μία περίοδο διακοπής από τις 28-5-2010 έως 11-7-2010, λόγω αναμονής της γνωμοδότησης και της συνακόλουθης απόφασης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Αποκαλύφθηκε ένα ακόμη τμήμα του αρχαίου δυτικού νεκροταφείου (218 τάφοι και τμήματα ταφικών περιβόλων) και σποραδικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα.

- Στο σταθμό «Σιντριβάνι» η ανασκαφική έρευνα κάλυψε συνολική έκταση 1.933 τ.μ. και διενεργήθηκε τμηματικά, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του τεχνικού τμήματος του έργου, από τον Αύγουστο του 2006 έως τις 06-09-2011 στα νότια του σταθμού στο πλαίσιο της μετατόπισης των δικτύων κοινής ωφέλειας, στους διαφραγματικούς τοίχους, στον κυρίως σταθμό και στη βόρεια πρόσβαση του σταθμού. Αποκαλύφθηκε μεγάλο τμήμα του ανατολικού νεκροταφείου της αρχαίας πόλης (1.150 τάφοι) και αρχιτεκτονικά κατάλοιπα (κτιριακά κατάλοιπα, κατασκευές, τοίχοι, λάκκοι και αγωγοί), ενώ τεκμηριώθηκε ανασκαφικά η διέλευση χειμάρρου από την περιοχή. Εκκρεμεί η ολοκλήρωση της ανασκαφής στη βόρεια πρόσβαση, σε έκταση 293τ.μ., η οποία θα ξεκινήσει μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του τεχνικού τμήματος.

- Στη Διασταύρωση Τροχιογραμμών του σταθμού «Σιντριβάνι» ανασκάφθηκε τμηματικά, στις σταδιακά αποδεδειγμένες από το τεχνικό τμήμα του έργου περιοχές της θέσης, συνολική έκταση 3.051,46 τμ. από τις 23-08-2007 έως τις 18-08-2008. Συμπληρωματική ανασκαφή πραγματοποιήθηκε από τις 7-10-2009 έως τις 14-4-2010 και από τις 14 έως τις 22-3-2011 εκτός των ορίων του κυρίως σκάμματος. Ερευνήθηκε ένα εκτεταμένο τμήμα του ανατολικού νεκροταφείου της αρχαίας Θεσσαλονίκης (1.100 τάφοι), τμήμα κτιρίου, κτιστές κατασκευές, λάκκοι και σποραδικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα.

- Στο σταθμό «Πανεπιστήμιο» κατά τη διάρκεια ανασκαφικής έρευνας σε περιορισμένη έκταση κατά το χρονικό διάστημα 06-05-2009 έως 02-10-2009 και 06 έως 16-07-2010 στο πλαίσιο της παρακολούθησης των εργασιών κατασκευής του σταθμού αποκαλύφθηκε υπόγειο κτίσμα ορθογώνιας κάτοψης και περιμετρικά αυτού αρχιτεκτονικά κατάλοιπα και λιθοσωροί, καθώς και ένα λιθόκτιστο πηγάδι.

- Στο σταθμό «Ευκλείδης» κατά τη διάρκεια των πρόδρομων εργασιών μετατόπισης των δικτύων κοινής ωφέλειας από τις 13-03-2008 έως και 23-05-2008 ερευνήθηκαν κατάλοιπα νεώτερων χρόνων.

- Στο σταθμό «Φλέμινγκ» ερευνήθηκε ανασκαφικά συνολική έκταση 600 τ.μ. Η ανασκαφή πραγματοποιήθηκε σταδιακά, σύμφωνα με τις ανάγκες του τεχνικού τμήματος του έργου, στον χώρο όπου έγινε η μετατόπιση δικτύων κοινής ωφέλειας (στις 12-02-09, στις 13-04-09 και από 25-04-2009 έως 19-06-2009), στο χώρο που καταλαμβάνει ο κυρίως σταθμός (από 04-01-2011 έως 28-01-2011) και στην ανατολική είσοδο του σταθμού (από 11-07-2011 έως 02-09-2011 και από 18-11-2011 έως 16-01-2012) αποκαλύπτοντας τμήμα νεκροταφείου της ρωμαϊκής περιόδου, σποραδικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, ενώ τεκμηριώθηκε η διέλευση χειμάρρων από την περιοχή.

- Στους σταθμούς «Ανάληψη» και «Πατρικίου» πραγματοποιήθηκε επίβλεψη τεχνικών εργασιών κατά τις οποίες εντοπίστηκαν σποραδικά μόνο κατάλοιπα νεώτερων χρόνων.

Η ανασκαφική έρευνα της ΙΣΤ΄ Εφορείας που είναι σε εξέλιξη αφορά στα εξής:

1. Στο σταθμό «Δημοκρατίας» όπου μετά την διεξαγωγή ανασκαφής σε έκταση 1.630 τ.μ. από 01-12-2011 έως και 27-06-2012 κατά την οποία αποκαλύφθηκε τμήμα του δυτικού νεκροταφείου της αρχαίας πόλης (149 τάφοι και ταφικοί περίβολοι) οι εργασίες διακόπηκαν προκειμένου να πραγματοποιηθούν εργασίες κατασκευής αντηρίδων για λόγους ασφαλείας από το τεχνικό τμήμα του έργου. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αυτών, η ανασκαφική έρευνα θα συνεχιστεί στα κατώτερα στρώματα σε όλη την έκταση του κυρίως σταθμού και υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε χρονικό διάστημα 3 μηνών από τη στιγμή που παραδοθεί προς ανασκαφή η εν λόγω έκταση.

2. Στο σταθμό «Αγία Σοφία» όπου ολοκληρώθηκε η ανασκαφή στο νότιο τμήμα του βόρειου μισού του σταθμού και πραγματοποιείται απόσπασση του μνημειακού συνόλου του μαρμαρόστρωτου δρόμου και του στυλοβάτη και ακολούθως ανασκαφή των υποκείμενων στρωμάτων. Ο απαραίτητος χρόνος για την ολοκλήρωση της αρχαιολογικής έρευνας σε όλη την έκταση του σταθμού υπολογίζεται σε 3 μήνες.

3. Στο αμαξοστάσιο Πυλαίας όπου ολοκληρώνεται η αποδόμηση των αρχαίων καταλοίπων που αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια της ανασκαφής που πραγματοποιήθηκε από το Μάρτιο έως τον Ιούλιο του 2012 και έφερε στο φως τμήμα προκασσάνδρειου οικισμού. Υπολείπεται η ανασκαφή έκτασης ±650τ.μ. στο ανατολικό τμήμα του εργοταξίου για την

ολοκλήρωση της οποίας απαιτείται χρονικό διάστημα 1,5 μήνα από τη στιγμή που θα παραδοθεί προς ανασκαφή από το τεχνικό τμήμα του έργου.

Επίσης, όσον αφορά στις αρμοδιότητες της 9^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, η Εφορεία ανέλαβε να εποπτεύσει τις αρχαιολογικές εργασίες στους υψηλού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος σταθμούς «Αγία Σοφία» και «Βενιζέλος», καθώς χωροθετούνται στην καρδιά της βυζαντινής μητρόπολης, που σώζει ικανό αριθμό ισταμένων μνημείων της, καθώς επίσης στο σταθμό «Πλατεία Δημοκρατία» και στη Διακλάδωση προς Σταυρούπολη, εκτός των τειχών, δυτικά της Χρυσής Πύλης και εντός της περιοχής του δυτικού νεκροταφείου. Σύμφωνα με το *Πλαίσιο Προγραμματισμού και Συντονισμού των Αρχαιολογικών Εργασιών για την κατασκευή του Μετρό Θεσσαλονίκης*, στην 9^η ΕΒΑ περιήλθε επιπλέον και τμήμα του Σταθμού «Σιντριβάνι» μετά την αποκάλυψη εκεί παλαιοχριστιανικής βασιλικής με ψηφιδωτά δάπεδα.

Η 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων έχει ολοκληρώσει το έργο αρμοδιότητάς της στο πεδίο στο Σταθμό «Σιντριβάνι» (έκταση 548,8τ.μ.) και στη θέση Διακλάδωση προς Σταυρούπολη (έκταση 1799,29 τ.μ.), ήδη από τον Ιανουάριο του 2012.

Σε εξέλιξη βρίσκονται οι ανασκαφικές εργασίες στους σταθμούς «Αγία Σοφία», «Βενιζέλος» και «Πλατείας Δημοκρατίας». Αναλυτικότερα:

- Στο Σταθμό «Αγία Σοφία» ολοκληρώνονται στο βόρειο τμήμα (έκταση 906,94 τ.μ.) οι ανασκαφικές εργασίες έως τον προσεχή Οκτώβριο, παράλληλα με τις μεγάλης κλίμακας εργασίες απόσπασης μνημειακού συνόλου της ύστερης αρχαιότητας, στο οποίο ανήκει μαρμαρόστρωτος δρόμος, πλακόστρωτη πλατεία με κρήνη και ισχυρός στυλοβάτης που φέρει επτά μαρμάρινες βάσεις κιόνων.

- Στο Σταθμό «Πλατείας Δημοκρατίας» (έκταση 1631,35 τ.μ.) υπολείπεται ανασκαφική έρευνα διάρκειας ενάμιση μήνα σε διπλή βάρδια. Με δεδομένη τη δίμηνη επιβεβλημένη διακοπή για τεχνικές εργασίες (αποσπάσεις δύο τοίχων παλαιοχριστιανικού ναού και ενός καμαροσκεπούς τάφου, κατασκευή αντηρίδων, γεωτρήσεις αποστράγγισης), η ολοκλήρωση της έρευνας προβλέπεται τον προσεχή Δεκέμβριο.

- Στο Σταθμό «Βενιζέλος» (έκταση 1512,85 τ.μ.) συνεχίζονται οι ανασκαφές σε διπλή βάρδια και υπολογίζεται ότι μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου οι αναληφθείσες υποχρεώσεις στο πεδίο θα ολοκληρωθούν με την αποκάλυψη της μνημειακής διαμόρφωσης του κεντρικού οδικού άξονα της πόλης της ύστερης αρχαιότητας με τα εκατέρωθεν αυτού οικοδομήματα.

Πέραν των ανωτέρω, που αφορούν σε εργασίες πεδίου εντός του τρέχοντος έτους, πρόκειται να διενεργηθεί ανασκαφική έρευνα στις εισόδους και στα φρεάτια των τριών σταθμών αρμοδιότητας της 9^{ης} ΕΒΑ («Αγία Σοφία», «Βενιζέλος», «Πλατείας Δημοκρατίας») και στο νότιο τμήμα του σταθμού «Αγία Σοφία», μόλις ο κύριος του έργου το ζητήσει.

Σημειώνεται ότι παρά τα σύνθετα και πολύπλοκα ευρήματα στις εν λόγω ανασκαφές και παρά τις δύσκολες συνθήκες, οι Εφορείες υλοποιούν με εντατικούς ρυθμούς τις ανασκαφικές εργασίες με γνώμονα αφενός την προστασία των αρχαιοτήτων και αφετέρου την επίσπευση ολοκλήρωσης του έργου προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Όσον αφορά στα λοιπά ερωτήματα που τίθενται στην Ερώτηση, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνενωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών και Δικτύων.

Εσωτερική Διανομή:

1. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΒΜΑ
5. ΙΣΤ' ΕΠΚΑ
6. 9^η ΕΒΑ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Από το πρωτότυπο.....

Αθήνα 17/9/12.....